

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320202764
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5320202764.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, vo veci starostlivosti o maloleté deti: F. G., nar. XX.X.XXXX a K. G., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom N., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matka - H. G., nar. X.X.XXXX, bytom N.. XXX, B., právne zastúpená spoločnosťou MAJCHRÁK & MAJCHRÁK, advokáti, s. r. o., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, Čadca, a otec - Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., právne zastúpený Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom so sídlom J. XXXX, O., o návrhu otca na zmenu úpravy starostlivosti o maloleté deti, na základe odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4P/28/2020-137 zo dňa 11. marca 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že z v e r u j e maloleté deti F. G., nar. XX.X.XXXX a K. G., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Striedavá osobná starostlivosť sa bude realizovať v týždňových intervaloch tak, že po prvý krát si otec prevezme maloleté deti do osobnej starostlivosti v nedeľu v týždni, kedy nadobudne právoplatnosť rozsudok o striedavej starostlivosti o 16.00 hod.

Preberanie striedavej osobnej starostlivosti bude realizované v mieste bydliska matky vždy v nedeľu o 16.00 hod.

Počas letných prázdnin sa bude striedavá starostlivosť realizovať v dvojtýždňových intervaloch od prvej júlovej nedele o 16.00 hod. do poslednej augustovej nedele o 16.00 hod..

Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú F. G., nar. XX.X.XXXX výživné v sume 60 eur mesačne a na maloletú K. G., nar. XX.XX.XXXX v sume 40 eur mesačne vždy do 15.tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 11P/37/2017-126 zo dňa 6.6.2018 a rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 7P/22/2020-116 zo dňa 1.10.2020.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) rozšíril rozsah stretávania otca s maloletou F. G., nar. XX.X.XXXX a s maloletou K. G., nar. XX.XX.XXXX na každý párny týždeň od

17.00 hod. v piatok do 8.00 hod. v pondelok a každý posledný týždeň v mesiaci od 8.00 hod. v pondelok do 17.00 hod. v nedeľu. Osobitne upravil styk počas sviatkov a prázdnin a rodičom uložil povinnosti smerujúce k umožneniu riadneho priebehu/výkonu dotknutého rodičovského práva.

2.Východiskovo súd prvej inštancie poukázal na potrebu identifikovania relevantnej zmeny oproti poslednej súdnej úprave predmetného nároku a podrobne opísal doterajšiu chronológiu a obsah súdnych konaní týkajúcich sa maloletej F. a K..

3.Následne, s poukazom na aplikáciu článku 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. o Rodine (ďalej len ZoR) v spojení s § 24 ods. 2, § 28 ods. 1, 2, § 30 ods. 3, § 35 až § 37, § 38 ods. 1,2, § 43 ods. 1, § 62 ods. 1,2,4,5, § 63 ods. 1 a § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, § 99 ods. 1, § 116 a § 121 ZoR (všetky ustanovenia citované v napadnutom rozsudku) konštatoval, že k zmene na strane maloletých detí došlo vo faktickej rovine. Deti chcú byť s otcom dlhšie, čomu zodpovedá výrok rozsudku, v ktorom súd doterajšiu úpravu styku rozšíril o jeden týždeň navyiac. Mal za to, že impulz k takému konaniu a iniciatíve detí dal otec. Motív na strane otca je už v minulosti opakovaný a to neplatí výživné. Deti chcú byť s otcom dlhšie bez ohľadu na právnu stránku veci, t.j. či to bude rozšírením styku otca s deťmi alebo formou striedavej starostlivosti. Je potrebné kontakt rozširovať postupne, nie radikálne. V rozvodovom konaní nežiadal otec deti zveriť do svojej starostlivosti, nežiadal ani striedavú starostlivosť. Deti sú od rozvodu manželstva (7.4.2014) v starostlivosti matky. V konaní vedenom pod sp. zn. 4P/28/2020 otec netvrdil zanedbávanie starostlivosti matkou. Nežiadal to ani kolízny opatrovník. Nebol preto dôvod zmeniť zdravé, efektívne, stabilné výchovné prostredie. Nie je to v záujme maloletých detí. Pokiaľ ide o výsluch detí, zdôraznil, že tento je len jeden z mnohých dôkazov. Mal za to, že deti boli schopné pochopiť otázky súdu a samostatne vyjadriť svoj názor, preto naň prihliadol, nerozhodol však na základe želania detí.

4.Podľa okresného súdu nie je splnená základná podmienka pre nariadenie striedavej starostlivosti - bezproblémová komunikácia medzi rodičmi. Z vykonaného dokazovania naopak vyplýva problémová komunikácia medzi rodičmi a to až do takej miery, že musela byť zakázaná rozhodnutím Okresného súdu Čadca č. k. 4C/66/2018-245 zo dňa 27.2.2020 nad zákonný rozsah, čo otec nerešpektuje. Súd sa preto nestotožnil s tvrdením otca, že pokiaľ je teraz odovzdávanie pri úprave styku bez problémov, bude aj pri striedavej starostlivosti. Navyiac kontakt a spolupráca rodičov pri odovzdávaní detí otcovi pri úprave styku sú minimálne v porovnaní s komunikáciou, ktorá sa žiada pri striedavej starostlivosti, pri ktorej musia rodičia bezproblémovo komunikovať a prijímať spoločné rozhodnutia v podstatne širšej oblasti týkajúcej sa detí (výchova, škola, zdravie, stravovanie a pod.).

5.Súd prvej inštancie uzavrel, že striedavá starostlivosť nie je v záujme maloletých detí, pričom záujem maloletých detí nie je totožný so želaním maloletých detí byť s otcom rovnako ako s matkou. V záujme maloletých detí je, aby boli s otcom o jeden týždeň dlhšie ako doteraz, pretože ho majú rady a potrebujú pre zdravý vývoj kontakt s otcom prehýbiť. Matka z hľadiska záujmu detí, ktorý je prvoradý, dáva záruku stability výchovného prostredia od rozvodu doteraz, na rozdiel od otca, ktorý už v minulosti neplatil výživné, matka dáva súdu aj záruku ekonomickej stability výchovy (návšteva školy), výživy detí. Kvalitné výchovné prostredie u matky dáva súdu záruku (deti pod jej vedením dosahujú mimoriadne dobré výsledky v škole), že deti dosiahnu vhodné zamestnanie, dáva im bezpečie, vysokú úroveň starostlivosti. Neovplyvňuje deti na rozdiel od otca, nemanipuluje deti proti otcovi, neohrozuje zdravý vývin detí obrovským množstvom SMS správ, tak ako to robí otec. Z toho dôvodu povýšil záujem maloletých detí nad záujem otca. Zároveň však dodal, že ak bude otec vyvíjať nevhodný nátlak na deti, manipulovať nimi vo svoj prospech proti matke, potom v záujme maloletých detí môže byť aj prípadné rozhodnutie podľa § 25 ods. 3 ZoR o zákaze styku otca s maloletými deťmi pre negatívny vplyv na zdravý vývoj detí, ktoré sa takto vinou/manipuláciou otca, dostávajú do konfliktu lojality s vlastnou matkou, ktorú taktiež milujú.

6.Pokiaľ ide o výživné, okresný súd uviedol, že hoci rozšíril styk otca s deťmi o jeden týždeň v porovnaní s predchádzajúcou úpravou, ponechal výšku výživného v pôvodnej výške 170 € na maloletú F., resp. 130 € na maloletú K. (rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 7P/22/2020-116 zo dňa 17.9.2020). Ku dňu rozhodovania tejto veci totiž došlo k zmene pomerov, ktorá by si vyžadovala zvýšenie výživného a nie jeho zníženie, preto nenechal právoplatne priznanú výšku výživného. Deti budú u otca v porovnaní s predchádzajúcim rozsudkom len o jeden týždeň v mesiaci viac, čo nie je podstatná zmena pomerov.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

8.Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutia.

9. Okresnému súdu predovšetkým vytykal, že rezignoval na svoju základnú povinnosť zisťovať skutočný stav vecí, bol vopred nastavený negatívne voči návrhu a nekriticky prevzal argumentáciu matky. Pokiaľ aj otec reagoval na tento vopred pripravený dôvod zamietnutia návrhu na striedavú starostlivosť, bol mu prerušený prednes. Za neprípustné považoval, ako súd vôľu detí bez akéhokoľvek podkladu interpretoval tak, že ide o manipuláciu otca a nie ich slobodnú vôľu, tvrdenie súdu o ovplyvňovaní detí otcom nemá žiaden faktický podklad a súd bol neprimerane zaujatý voči otcovi len z dôvodu právoplatného rozhodnutia o ochrane osobnosti (zasielanie SMS správ), pričom však, ak je možný rozšírený styk, je fakticky možná aj striedavá starostlivosť a súd v konaní len hľadal prekážky/dôvody pre nenariadenie striedavej starostlivosti namiesto toho, aby zohľadnil skutočnosť, že otec prejavuje aktívny záujem a chce sa podieľať na osobnej starostlivosti a výchove detí rovnakou mierou ako druhý rodič.

10. Nariadenú úpravu otec označil za polovičatú a namietal nerešpektovanie názoru detí (hoci bola konštatovaná rozumová vyspelosť obidvoch dcér ako i okolnosť, že rozumejú inštitútu striedavej starostlivosti ako aj rozdielu medzi rozšírením styku a striedavou starostlivosťou), napriek opakovane prejavenej vôli, že obe deti chcú striedavú starostlivosť. Argumentoval tiež, že nedostatočná komunikácia rodičov sama o sebe nie je prekážkou striedavej osobnej starostlivosti, ak sú splnené zákonné predpoklady. Záruku a stabilitu výchovného prostredia detí dokáže zabezpečiť aj otec, súd nemôže svoje rozhodovanie o striedavej starostlivosti založiť len na skutočnostiach, ktoré nastali v minulosti, nakoľko dôležitý je stav v čase rozhodovania súdu. Otec sa snaží vytvoriť maloletým dcéram dostatočne vhodné a stabilné prostredie pre ich vývoj a výchovu, dokonca ukončil svoju podnikateľskú činnosť a zamestnal sa, aby sa mohol svojim maloletým dcéram dostatočne venovať.

11. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie chcel mať vec vybavenú a skončenú a z priebehu pojednávania je možné mať oprávnené presvedčenie, že rozhodnutie bolo vopred pripravené bez ohľadu na výsledok dokazovania na pojednávaní (výpovede detí) a súd išiel formalisticky akoby podľa vopred pripravenej šablóny bagatelizujúc relevantný názor detí, ktorý nezapadal do pripravenej koncepcie rozhodnutia. Zdôraznil, že návrh na zmenu osobnej starostlivosti podal na základe iniciatívy maloletých dcér, ktoré ho o to samé požiadali, pričom túto skutočnosť potvrdili aj svojou výpoveďou priamo na pojednávaní. Poukázal tiež na svoje (skoršie) vyjadrenia, že aj v prípade striedavej starostlivosti je ochotný si svoju vyživovaciu povinnosť aj naďalej plniť, t.j. aj keby rozsah osobnej starostlivosti oboch rodičov bol rovnaký.

12. Čo sa týka platenia výživného, bežné výživné mal zaplatené vždy riadne, ak niektoré výživné neuhradil úplne, týkalo sa to len (nepatrnej časti) zameškaného výživného a platil tak, ako mu prichádzali peniaze. Pre nestabilitu príjmov z podnikania, toto pozastavil a zamestnal sa, aby mal pravidelný príjem.

13. Na výzvu okresného súdu odvolateľ uviedol/upresnil, že nevzniesol a ani nevznáša námietku zaujatosti, pretože nemá žiadne námietky voči osobe sudkyne, iba voči rozhodovacej činnosti, vedeniu dokazovania a vykresľovaniu otca v mimoriadne negatívnom svetle. Otec nemieni odňať žiadnemu účastníkovi konania ústavné právo na zákonného sudcu, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že nežiada, aby v prípade zrušenia napadnutého rozsudku bola vec pridelená inému sudcovi/sudkyňi.

14. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu matka uviedla, že jediným zmyslom podávania návrhov zo strany navrhovateľa je zneprijemňovať jej život. Od rozvodu uplynulo už 7 rokov, no s ex-manželom sa musím proti svojej vôli neustále stretávať na súdnych konaniach, ktoré prakticky trvajú neustále (celkovo zatiaľ 5 súdnych konaní za 7 rokov). Ideálnym a práve jediným nástrojom, ktorý si navrhovateľ vybral, sú žiaľ deti, ktoré neskutočne manipuluje a neustále na nich psychicky pôsobí tak, aby podľahli jeho predstavám o vnímaní reality. Z pohľadu predpokladov nariadenia striedavej starostlivosti (1. obaja rodičia sú spôsobilí deti vychovávať, 2. obaja rodičia majú o OS záujem, 3. je to v záujme detí, 4. budú lepšie zaistené potreby detí a v zmysle judikatúry i 5. vzájomný rešpekt a bezproblémová komunikácia rodičov) nie sú splnené 4 z 5-tich, najmä je priamo vylúčená podmienka bezproblémovej komunikácie rodičov. Táto je naopak extrémne škodlivá a je nemožné si predstaviť, ako osoby, ktoré sa doslova neznášajú a nemôžu spolu komunikovať, môžu dohodnúť na tak vážnych skutočnostiach, ako je výchova, učenie, oblečenie a podobne

15. Poukázala tiež na skutočnosť, že navrhovateľ sa od 01.04.2021 zamestnal v spoločnosti Big Box, s.r.o. za mzdu cca 550 € v hrubom, pričom ten istý navrhovateľ si v 7/2019 založil vlastnú spoločnosť K.R.D. Company s. r. o. a v návrhu uviedol, že práve skutočnosť, že je podnikateľom (a sám sebe „pánom“) mu umožňuje striedavú osobnú starostlivosť a uviedol, že zarába 800 € a viac v čistom podľa objednávok.

16. Matka zdôraznila, že súd nikdy nerozhoduje podľa toho, čo si želá, ale nakoľko dieťa nemá plnú rozumovú a vôľovú vyspelosť (nieto právnické vzdelanie), rozhoduje v jeho najlepšom objektívnom záujme, kde musí skúmať množstvo skutočností. Je hrubo trúfalé poukazovanie otca na to, že súd mal

mať snáď vopred pripravený rozsudok bez ohľadu na dokazovanie. Zhrnula, že , otec nemá vlastné bývanie, vzdal sa práce s príjmom min. 800 € a viac, aby získal prácu s príjmom 300 € mesačne, nevarí deťom plnohodnotnú stravu, túto robí iba jeho matka, ak je v dome prítomná, neplní si vyživovaciu povinnosť riadne a včas, má súdom uložený zákaz ju kontaktovať a v súčasnosti si našiel priateľku s 5-timi deťmi.

17.V písomnom stanovisku k uvedenému vyjadreniu otec uviedol, že práve matka by rada manipulovala deti proti otcovi a nevie sa vyrovnáť s tým, že obe mal. dcéry majú k otcovi dobrý vzťah a želajú si nariadenie stried. starostlivosti. Odmieťa, že by chcel matke znepriemňovať život, žiada iba opakovane nariadenie stried. starostlivosti, o ktorú sa usiluje ako otec, ktorému na svojich deťoch záleží. Vníma vyjadrenie matky ako jej snahu diskreditovať jeho osobu a vplývať na súd nie faktami a reálnymi argumentmi, ale difamáciou a diskreditáciou jeho osoby. Ide o nepodložené tvrdenia matky, ktorá sa v skutočnosti takto snaží bagatelizovať nepochybne prejavovaný názor oboch maloletých dcér. Matka sa snaží diskreditovať otca aj skrz výživné a očierňovať jeho osobu. Argumentácia komunikáciou medzi rodičmi je zo strany matky nedôvodná. Vôbec nebolo preukázané a nie je nesporné, že komunikácia medzi rodičmi je extrémne škodlivá. Matka nesprávne a nepravdivo tvrdí, že komunikácia bola zakázaná. Takéto tvrdenie evokuje zdanie o plošnom absolútnom zákaze akejkoľvek komunikácie, čo je však právny nezmysel a nie je to pravda. Sám súd v konaní o ochrane osobnosti uviedol, že zakázaná je iba taká komunikácia, ktorá je nezákonná. Vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že styk otca s deťmi prebieha normálne a bez problémov. Za diskreditačné označil tvrdenie matky, že sa nedokáže o dcéry plnohodnotne starať ani dva víkendy v mesiaci. Otec deťom zabezpečuje plnohodnotnú stravu, pričom nie je podstatné, či varí sám. Ak by mala byť striedavá starostlivosť len pre otcov, ktorí dokážu variť plnohodnotnú stravu, tak by v 90 % prípadov nemohla byť nariadená.

18.Kolíznym opatrovníkom sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

19.Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a po vykonaní pojednávania, vrátane doplnenia a (čiastkového) zopakovania dokazovania (§ 68 CMP) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 v spojení s § 2 ods. 1 CMP tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

20.Primárne odvolací súd poznamenáva, že s ohľadom na vyjadrenie odvolateľa (bod 13 tohto odôvodnenia) posudzoval dotknuté podanie ako riadny opravný prostriedok, nie ako námietku zaujatosti zákonnej sudkyne.

21.Na nariadenom pojednávaní matka nad rámec doterajších tvrdení uviedla, že počas leta styk otca s deťmi prebieha v poriadku, nakoľko sú prázdniny a nie sú žiadne povinnosti. Staršia dcéra F. navštevuje prvý ročník Strednej zdravotnej školy v Čadci, aktuálne prebieha prezenčná výučba. V súvislosti s tým sa zvýšili výdavky na cestovné, ďalšie významnejšie výdavky však nie sú, na prax ešte nechodí, na stravu chodí do školy na obedy, finančne náročné záľuby nemá. Mladšia dcérka navštevuje 6. ročník základnej školy, takisto ide o štandardné výdavky, resp. záľuby. Zdravotný stav detí tiež nie je spojený s nejakými vyššími nákladmi, u F. sú to okuliare, menšia mala bronchiálnu astmu, ale nejako z nej vyrástla. Spôsob odovzdávania detí je aktuálne bezproblémový a to odkedy má otec zákaz kontaktovania. Matka poberá prídavky na deti aj daňový bonus.

22.Otec na nariadenom pojednávaní nad rozsah svojich skorších tvrdení poukázal na skutočnosť, že požiadal matku o splátky na trovy vyplývajúce z konania o ochranu osobnosti, čo matka odmietla. Uvedené je síce z jej strany konanie povolené, avšak škodlivé a kontraproduktívne, ako všetky ostatné exekúcie, ktorými matka sťažuje situáciu otca tým, že okamžite pár dní po vykonateľnosti dáva návrhy na exekúciu a to s jediným cieľom diskreditovať otca ohľadne jeho schopnosti starať sa o deti. Matka účelovo tieto exekúcie reťazí, preto skutočne má otec problémy s ich platením zo svojho platu, avšak, aktuálny nedoplatok predstavuje 160 eur, čiže nič zásadné a otec nikdy nemeškal tak, že by nezaplatil celý mesiac. Napokon, exekúcia bola zastavená ohľadne zmeškaného výživného a súd v zmysle relevantnej zákonnej úpravy musel nechať exekúciu na bežné výživné.

23. Vo všeobecnej náležitosti argumentuje matka (ako i súd prvej inštancie), že názor maloletých detí je jedným, ale nie jediným východiskom rozhodovania súdu. V okolnostiach súdnej veci však ide nepochybne o hľadisko zásadné, o to viac, že i súd prvej inštancie (správne) konštatoval na strane detí rozumovú vyspelosť adekvátnu pochopeniu riešených záležitostí. Odvolací súd, po podrobnom oboznámení sa s výsluchom maloletých detí z určujúceho hľadiska konštatuje, že vôľa maloletých detí tráviť identický čas u oboch rodičov bola (v priebehu výsluchu) prezentovaná opakovane a tak jednoznačným spôsobom, že tento nepripúšťa pochybnosti o jeho obsahu. Navyše deti na svojom stanovisku nemenne zotrvali i za situácie, kedy im okresný súd formuláciami svojich otázok opakovane podsúval (ako zjavne jemu vhodnejšie sa javiacu) možnosť „len“ rozšírenia rozsahu styku (namiesto nariadenia striedavej starostlivosti). Otázka možnej manipulácie detí pri vytvorení tohto názoru zo strany otca ostáva, predovšetkým z pohľadu skutočnosti, že deti sú dlhodobo v zásadne významnejšom rozsahu u matky, t.j. matka má podstatne lepšiu „priestor“ na realizáciu svojho vplyvu na deti, v rovine nepreukázaného tvrdenia.

24. Nadväzne bolo/je potrebné podmienky pre nariadenie striedavej starostlivosti posúdiť komplexne a ustáliť či vôľa maloletých detí korešponduje aj ich záujmu.

25. Predovšetkým sa v tejto spojitosti krajský súd nestotožňuje s názorom, že nevyhnutnou podmienkou pre zverenie maloletého dieťaťa do osobnej striedavej starostlivosti rodičov, je ich fungujúca vzájomná komunikácia (inšpiratívne napr. rozsudok Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 266/10 z 18.8.2010). Inak by totiž mohol rodič, ktorý má maloleté dieťa vo svojej osobnej starostlivosti, jednostranne a účelovo vylúčiť eventualitu striedavej osobnej starostlivosti len tým, že by odmietal snahu o komunikáciu zo strany druhého rodiča. Hoci v okolnostiach súdnej veci je právoplatným rozsudkom okresného súdu vyslovená povinnosť (práve) otca zdržať sa neoprávnených zásahov do súkromia matky (nezákonným kontaktovaním), t.j. nie matka je tým subjektom, ktorý (podľa rozsudku OS Čadca č.k. 4C/66/2018-245 zo dňa 27.2.2020) spôsobil kvalifikovanú intenzitu/mieru neúnosnosti vzájomnej komunikácie rodičov (a teda účelovo odmietal snahu o komunikáciu), zo zhodných prejavov oboch rodičov vyplýva, že (v štádiu po tomto súdnom zákaze kontaktovania matky otcom) prebieha odovzdávanie detí medzi rodičmi bezproblémovo. Označený rozsudok nestráca účinky ani touto úpravou rodičovských práv a povinností, otec teda musí rešpektovať zákaz nezákonného kontaktovania matky, obmedziť sa výlučne na komunikáciu nevyhnutnú pre výkon striedavej starostlivosti a i v rámci tejto (komunikácie) ostať v rovine konštruktívnej a vecnej a potlačiť prípadné nutkanie prejavovať animozitu matke prostredníctvom detí.

26. Ani z pohľadu ďalších podmienok/požiadaviek (§ 24 ods. 2 ZoR, resp. čl. 5 Základných zásad ZoR) neboli v konaní preukázané/zistené patologické skutočnosti, ktoré by boli kvalifikovanými prekážkami pre nariadenie striedavej starostlivosti. Predovšetkým takými nie sú (aj keby boli pravdivými) tvrdenia matky o novej známosti otca a nie je možné dospieť ani k záveru o zásadných deficitoch v spôsobilosti otca na starostlivosť o deti. Sama matka potvrdila, že otec starostlivosť o deti vykonáva v rámci 2-týždňového intervalu počas letných prázdnin. Matka síce jedným dychom dodáva, že ide o obdobie prázdnin, t.j. bez povinností na strane detí, uvedené však bez ďalšieho neznamena, že otec obdobie s povinnosťami detí nezvládne, o to viac, že aktuálne sú pracovné podmienky (a možnosť venovať sa deťom) oboch rodičov veľmi podobné. Opodstatnenou je tiež argumentácia otca, že vhodnými (pre nariadenie striedavej starostlivosti) sa javia podmienky danej veci z pohľadu bydliska oboch rodičov, kedy nariadenie stried. starostlivosti tu so sebou nenesie potrebu zmeny školského zariadenia, resp. „vytrhnutia“ detí z ich sociálnych väzieb, nakoľko rodičia bývajú v tej istej obci neďaleko od seba. Ani z pohľadu individuálnych osobnostných čŕt/predispozícií detí (napr. mimoriadna fixácia) nevyvstala osobitná prekážka aplikácie predmetného právneho inštitútu. Skutočnosti akcentované matkou - „otec deťom nevarí, neperie“ - zhodne popreli otec i deti. Tieto tvrdenia sa podľa názoru odvolacieho súdu javia skôr ilustráciou „kvality“ vzájomných vzťahov medzi rodičmi než objektívnou realitou. Odhliadnuc od konštatovaného, nejedná sa o skutočnosti, vo vzťahu ku ktorým (i keby boli pravdivými) by nemohlo dôjsť k účinnej náprave, resp. ktoré by vylučovali možnosť nariadenia stried. starostlivosti. Obdobný charakter (skôr schválnosti, než nevyhnutnosti) možno pripísať i exekučným návrhom matky (a na nich založenej argumentácii o nezodpovednom prístupe otca k plneniu svojej vyživovacej povinnosti) voči otcovi, keď je zjavné, že tento v rámci svojich možností postupne uhradza/uhradil vzniknuté dlhy a exekúcia sa vedie „len“ ohľadne bežného výživného.

27. Opísané vo svojom súhrne viedlo krajský súd k zmene napadnutého rozsudku v podobe nariadenia striedavej starostlivosti a to na kratšej týždňovej báze, ktorú (reflektujúc stanovisko matky) považoval

v okolnostiach súdnej veci za vhodnejšiu. Žiadne skutkové zistenie v danej veci totiž nie je spôsobilé „potlačiť“ význam prejavenej vôle maloletých detí (ako kvalifikovanej zmeny pre doterajšiu úpravu osobnej starostlivosti) v kontexte s právom oboch biologických rodičov rovnocenne sa podieľa na výchove svojich detí a vytvárať vzťahové väzby s nimi. Pokiaľ ide o obdobie letných prázdnin, odvolací súd však už ponechal „zabehnutý/overený“ dvojtzdňový režim pobytu detí u toho-ktorého z rodičov, ktorý (režim) aj viac korešponduje potrebám prípadných dovolenkových pobytov (ich dĺžke). Režim striedavej starostlivosti začne (prvýkrát) v nedeľu pripadnutejšiu na týždeň, v ktorom nadobudne tento rozsudok právoplatnosť a k striedaniu detí bude dochádzať vždy v nedeľu o 16.00 hod. v mieste bydliska matky.

28. Výrok odvolacieho súdu o vyživovacej povinnosti otca nachádza svoj základ v komplexe viacerých dôvodov. Ide jednak o tvrdenie samotného otca, že v porovnaní s matkou má výrazne nižšie náklady na bývanie. Okrem toho otec stále popri pracovnom pomere figuruje v obchodnej spoločnosti K.R.D. Company s. r. o. Pokiaľ otec namieta, že jeho príjem vo výške 800 eur bol v inom súdnom konaní „trochu zle prepočítaný“, krajský súd poznamenáva, že ide o právoplatné súdne rozhodnutie, z ktorého je preto možné legitímne vychádzať. Podľa právneho zástupcu otca tomuto tiež finančne z Rakúska vypomáha matka. V neposlednom rade samotný otec v rámci konania uviedol, že je ochotný aj pri striedavej starostlivosti prispievať na výživu svojich detí, čo vyvracia zásadnú argumentáciu matky, že motívom požiadavky otca na nariadenie stried. starostl. je jeho snaha vyhnúť sa vyživovacej povinnosti. 29. Možno preto zhrnúť, že uvedeným okolnostiam (a súčasne relevantným skutkovým zisteniam okresného súdu o príjmoch a výdavkoch dotknutých osôb, doplneným dokazovaním súdu odvolacieho) za situácie identického rozsahu starostlivosti oboch rodičov zodpovedá určenie výživného v sume 60 eur mesačne na staršiu dcéru F. a 40 eur mesačne na mal. K..

30. Samostatným výrokom krajský súd deklaroval zmenu doterajšej úpravy dotknutých rodičovských práv a povinností.

31. S ohľadom na zmenu prvoinštančného rozsudku rozhodol krajský súd o trovách (celého) konania podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 52 a § 2 ods. 1 CMP.

32. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Spôsoby výkonu rozhodnutia sú upravené v § 378 a nasl. CMP.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a

prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.